

VÝROČNÁ SPRÁVA

r. 2013

Adresa: Sladovňa a.s.,
Močarianska 14
071 01 Michalovce

Telefón: 056/64 248 36
056/64 253 33
Fax: 056/64 243 33

Mail: sladovna@sladovna.sk
Web: www.sladovna.sk

ORGÁNY A.S.

V roku 2013 v Sladovni a.s. pôsobili orgány v tomto zložení:

Predstavenstvo: Ing. Milan Lapišák – predseda predstavenstva
Mgr. Monika Čobanova - členka predstavenstva
Ing. Ján Harman – člen predstavenstva

Dozorná rada: Ing. Gabriela Brunacká – člen dozornej rady
Ing. Stanislav Karľak – člen dozornej rady
Ing. Mária Podžubanová – člen dozornej rady

Manažment a.s.:

Ing. Milan Lapišák – generálny riaditeľ
Ing. Jozef Knežo – riaditeľ výroby a kvality
Ing. Ján Harman – obchodný riaditeľ
Ing. Mária Podžubanová – ekonomická riaditeľka
Mgr. Monika Čobanova – členka predstavenstva

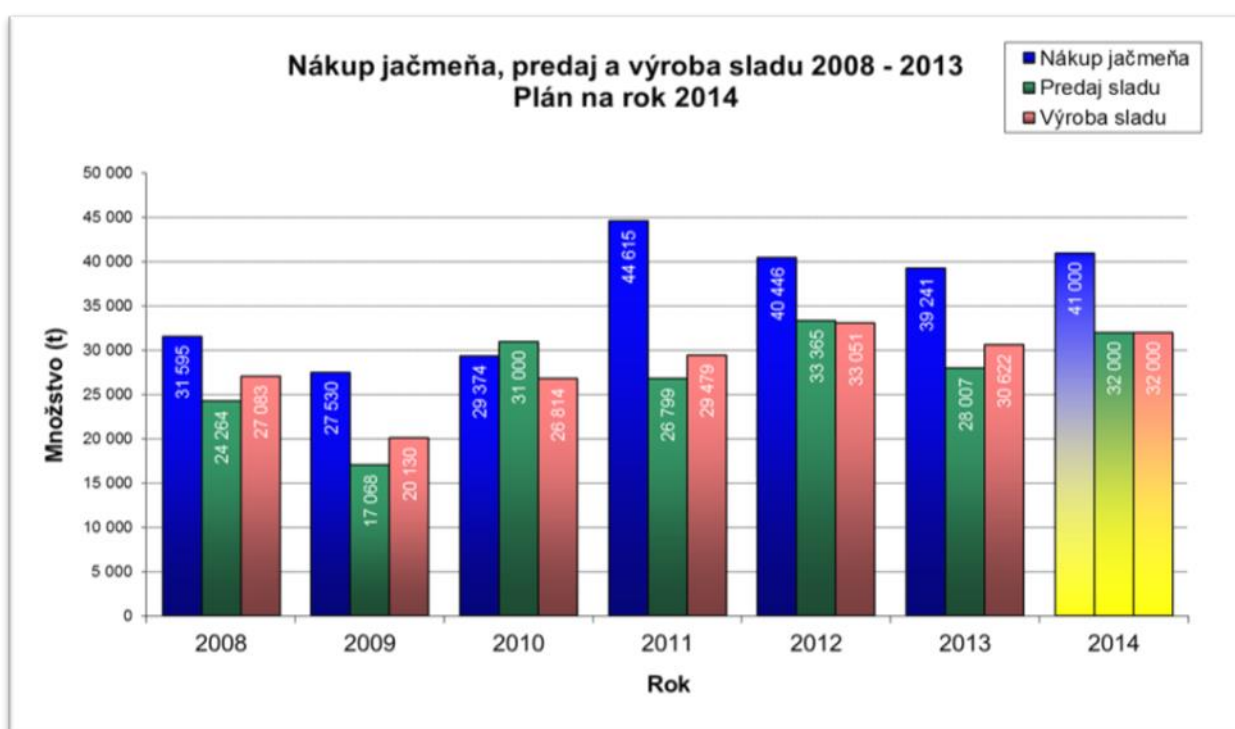

Hospodárenie spoločnosti v r. 2013

Výroba a predaj sladu

Výrobný program spoločnosti je špecializovaný na produkciu základnej suroviny pre výrobu piva – svetlého sladu plzenského typu, ktorý je vyrábaný z jarného a ozimného dvojradového jačmeňa výberových sladovníckych odrôd.

Sladovňa a.s. v roku 2013 vyrobila 30.622 ton sladu a dosiahla predaj na úrovni 28.007 ton sladu. Pre zabezpečenie plynulého chodu výroby bol nakúpený jačmeň v celkovom objeme 39.241 ton.

Graf: Vývoj základných ukazovateľov spoločnosti v rokoch 2010 – 2013. Plán na rok 2014.

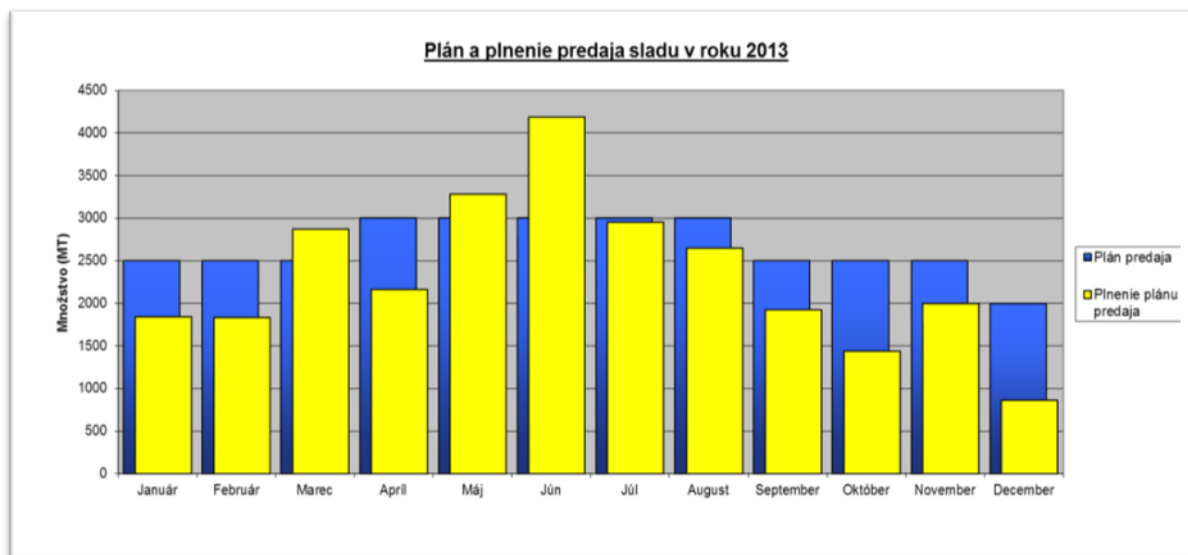
Výroba a predaj spoločnosti v každom roku závisí od mnohých faktorov, z ktorých niektoré je možné ovplyvniť, iné nie. Rok 2013 sa niesol predovšetkým v znamení výrazných výkyvov počasia. Tieto následne ovplyvňujú spotrebu piva, a teda aj dopyt po slade, ale rovnako majú vplyv aj na plánovanú úrodu jačmeňa a cenový vývoj na trhu.

Rok 2013 sa vyvíjal v podobnom trende ako rok 2011, keď nižší predaj bol spôsobený nepriaznivým počasím a viaceré pivovary presunuli svoje zmluvné množstvá na jar nasledujúceho roka.

Z dlhodobého hľadiska (posledné 4 roky) naša spoločnosť dosahuje vyrovnané tak výrobné ako aj predajné výsledky na úrovni výrobných kapacít spoločnosti (30.000 ton ročne). Priemerná ročná výroba v rokoch 2010 – 2013 je 29.991 ton sladu a predaj 29.793 ton sladu.

Spoločnosť na konci roka 2013 disponovala mierne zvýšenými zásobami hotového výrobku (cca. 10 tis. ton) oproti rovnakému obdobiu minulého roka (cca. 7,5 tis. ton). Tento stav však bol plánovaný a vznikol kvôli plánovanému zvýšenému odbytú v jarných mesiacoch v roku 2014. Cieľom bolo maximálne využiť výrobné kapacity a zabezpečiť dostatok tovaru pre svojich partnerov. Správnosť daného rozhodnutia potvrdili hneď prvé mesiace, resp. prvý kvartál roku 2014, kedy sa zrealizoval rekordný predaj za posledných 9 rokov a úspešne a za dobré ceny boli realizované zvýšené zásoby.

V roku 2013 bol zrealizovaný predaj sladu v celkovom objeme 28.007 ton sladu. Predaj bol uskutočňovaný podľa mesačného plánu s drobnými odchýlkami. Cieľom je predaj rozložiť čo najrovnomernejšie a priblížiť ho mesačnej výrobe. Spotreba piva je však vo veľkej miere ovplyvňovaná sezónnosťou a snahou pivovarov o minimalizáciu objemu a maximalizáciu obrátkovosti zásob, a preto bremeno zvýšených zásob budú určite aj v najbližšom období znášať sladovníci.

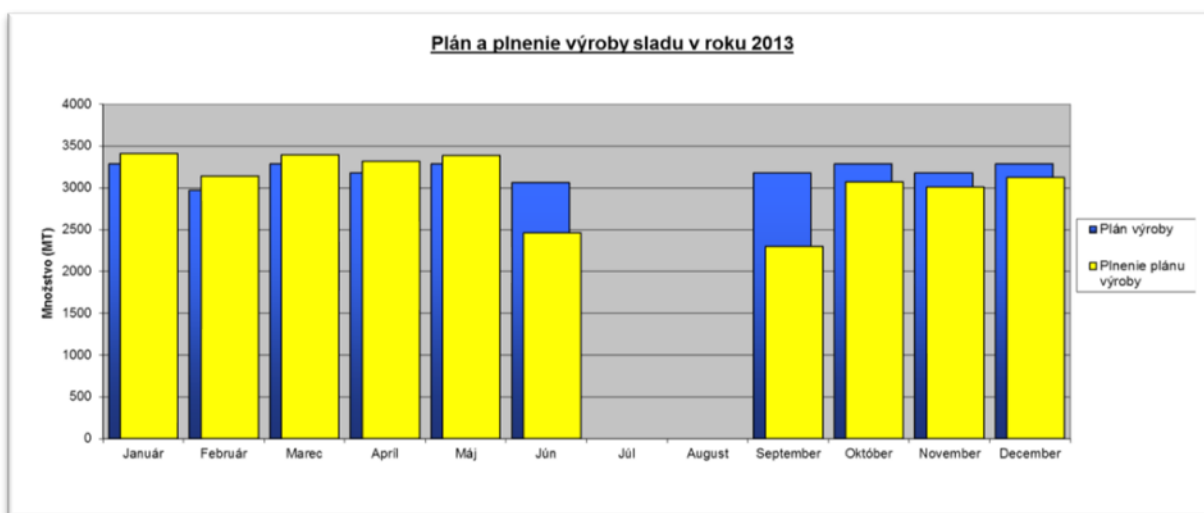

Graf: Predaj sladu v spoločnosti Sladovňa v roku 2013 podľa mesiacov

Spoločnosť v roku 2013 vyrobila 30.622 ton sladu, čím sa už dlhodobo pohybuje na úrovni svojich doterajších výrobných kapacít. Tohtoročné čiastočné zníženie objemu výroby na konci júna a začiatku septembra bolo spôsobené pretrvávajúcimi horúčavami, a tak naša

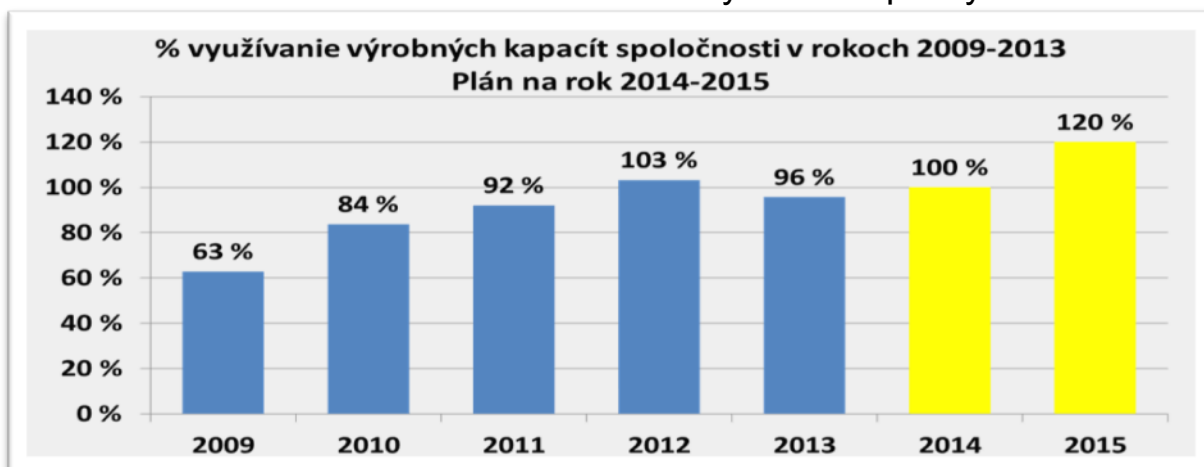
spoločnosť pristúpila k skoršiemu ukončeniu a neskoršiemu zahájeniu výroby približne o jeden týždeň. Urobili sme tak v snahe zabezpečiť 100% kvalitu produkcie. Zároveň sme mali dostatok času uskutočniť všetky potrebné údržbárske práce a pripraviť prevádzku na novú výrobnú kampaň.

Zámerom spoločnosti je okrem pravidelnej letnej prestávky nepretržité fungovanie výroby minimálne 10 mesiacov v roku, maximalizácia efektívnosti a minimalizácia jednotkových výrobných nákladov. Od augusta – septembra 2011 spoločnosť vyrába kontinuálne (bez zimnej odstávky) a tento trend neprerušila ani v tomto roku.

Graf: Výroba sladu v spoločnosti Sladovňa v roku 2013 podľa mesiacov

Vo výrobe sa zameriavame na dosahovanie čo najlepších kvalitatívnych výsledkov, ale popri tom prísne sledujeme aj ekonomiku výroby. Aj vďaka tomu už od roku 2009 neustále zvyšujeme využívanie výrobných kapacít a smerujeme tak k ich maximálnemu využitiu. V roku 2013 sme pokračovali v nastúpenom trende. Nebyť skrátenia výroby dosiahli by sme plánovaných 32.000 vyrobených ton, ktoré boli zároveň nastavené ako naše aktuálne 100 % - né výrobné kapacity.

Graf: % využívanie výrobných kapacít spoločnosti Sladovňa

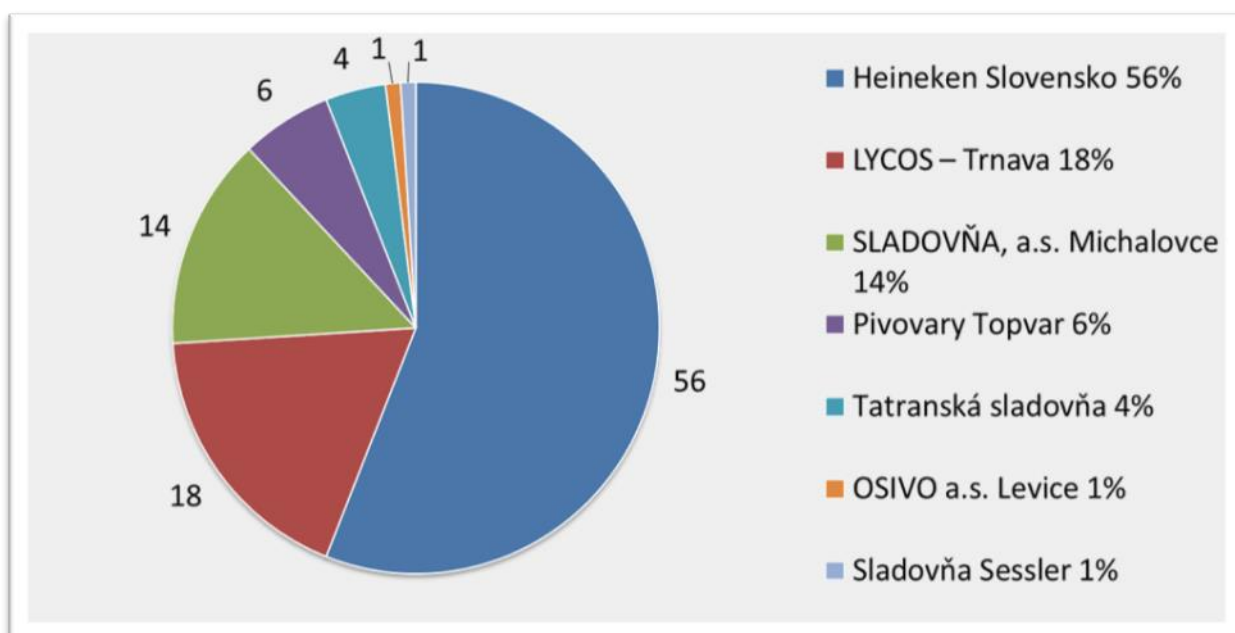
Ďalej plánujeme aj vďaka neustálemu vývoju v našej spoločnosti posunúť výrobné kapacity bez dodatočných investičných zásahov postupne o ďalších 20% v priebehu najbližších dvoch rokov.

Situácia na trhu v r. 2013 na Slovensku

Slad je najvýznamnejšou exportnou komoditou agropotravinárskeho priemyslu na Slovensku a jeho výroba je za posledných desať rokov stabilná.

Sladovňa, a.s. Michalovce je dnes jedným z najvýznamnejších výrobcov sladu na Slovensku.

Na Slovensku v súčasnosti pôsobí 7 sladovní s celkovou kapacitou 258 970 t:

Naša spoločnosť si udržiava stabilný podiel na trhu výrobcov sladu na Slovensku už niekoľko rokov. Minimálne na tejto úrovni plánujeme udržať svoju pozíciu na trhu aj v roku 2014.

Situácia na trhu s obilninami v SR v roku 2013

Jačmeň siaty je našou druhou najrozšírenejšou husto siatou obilninou a najvýznamnejšou komoditou. Jeho produkcia sa využíva predovšetkým na sladovnícke a potravinárske účely (25,8 – 32,5%), na osivo (6,8 – 7,1%) a na kŕmne účely (55 – 60%).

K 20.5.2013 evidoval ŠÚ SR pestovateľskú výmeru ozimného jačmeňa 17 747,1 ha a jarného 104 674,7 ha. Z toho plocha sladovníckeho jačmeňa tvorila 42,4 % a medziročne poklesla o 23,2 % na 51 875,7 ha. V roku 2013 sa jačmeň zozberal z výmery nižšej ako v roku 2012 o 18%. Podľa ŠÚ SR dosiahla produkcia jačmeňa 446,0 tis. ton, čo znamená pokles o 5,2% (24,4 tis. t) v porovnaní s rokom 2012. K zníženiu produkcie došlo i napriek tomu, že úroda z 1 ha jačmeňa sa medziročne zvýšila o 15,7 % (0,5 t/ha). Podiel sladovníckeho jačmeňa na celkovej produkcii poklesol zo 44 % v roku 2012 na 41,8 %, keď jeho produkcia poklesla o 9,7 % a zberová plocha o 27,1 % (16,9 tis. ha).

Priaznivé klimatické podmienky počas vegetácie sa prejavili pri sladovníckom jačmeni na zvýšení úrody z 1 ha medziročne o 23,9 % (0,79 t/ha). Vzhľadom na odhadovaný dovoz jačmeňa a vyššie počiatkové zásoby ako v roku 2012-13, odhadujeme v aktuálnom hospodárskom roku celkovú ponuku jačmeňa spolu na 590,8 tis. ton, čo znamená zvýšenie o 2,1 % v porovnaní s rokom 2012-13. Na základe dostupných zdrojov predpokladáme mierne zvýšenie celkovej spotreby a rovnako mierne zvýšenie kŕmnej a ostatnej spotreby, čo by znamenalo zníženie zásob na konci hospodárskeho roka o 30,1 %.

Tabuľka: ÚDAJE o zberových plochách a úrodách v rokoch 2000 – 2013, odhad 2014

Rok	ZBEROVÁ PLOCHA v hektároch			ÚRODA v tonách			ÚRODA v tonách na 1 hektár		
	jačmeň jarný	jačmeň ozimný	jačmeň spolu:	jačmeň jarný	jačmeň ozimný	jačmeň spolu:	jačmeň jarný	jačmeň ozimný	jačmeň spolu:
2014 (odhad)	100 000	26 500	126 500	378 400	91 425	469 825	3,44	3,45	3,44
2013	104 674	17 747	122 421	369 086	76 963	446 049	3,58	4,20	3,68
2012	129 591	18 870	148 461	410 803	61 328	472 131	3,17	3,25	3,18
2011	120 749	15 575	136 324	475 071	62 302	537 373	3,93	4,00	3,94
2010	117 868	15 141	133 008	313 445	47 946	361 390	2,66	3,17	2,72
2009	178 019	17 807	195 826	607 327	68 148	675 475	3,41	3,83	3,45
2008	193 756	19 294	213 050	813 298	78 019	891 317	4,20	4,04	4,18
2007	190 203	19 725	209 928	587 663	71 959	659 621	3,09	3,65	3,14
2006	166 137	18 382	184 519	584 241	57 526	641 768	3,52	3,13	3,48
2005	185 817	18 428	204 245	673 284	66 027	739 311	3,62	3,58	3,62

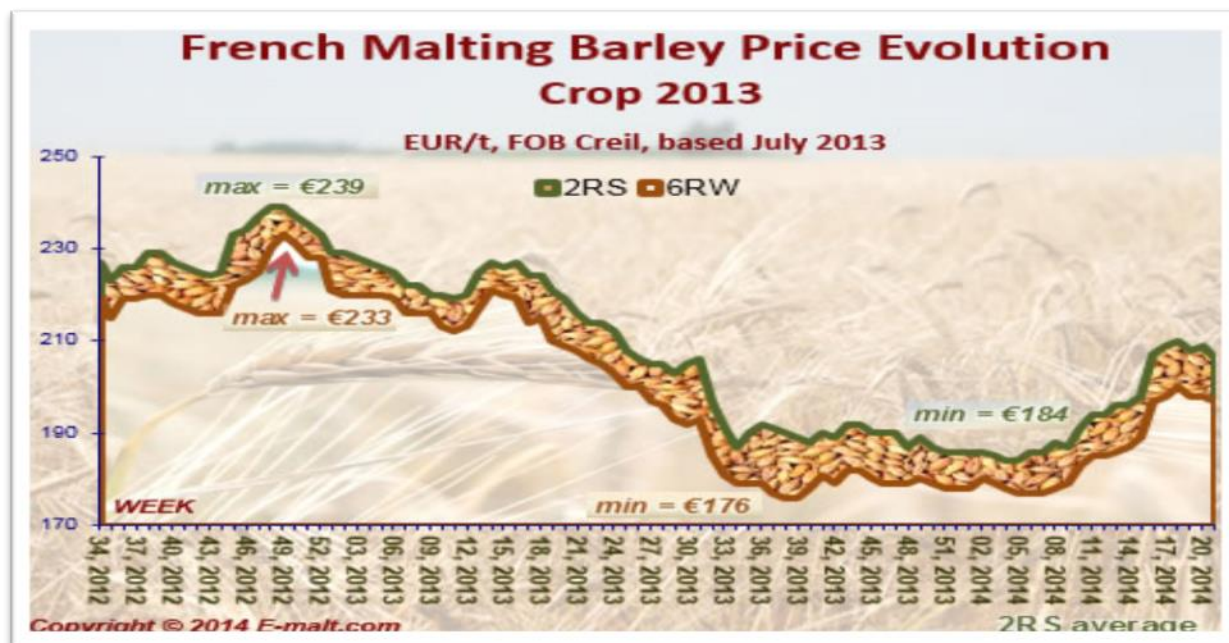
zdroj: ŠÚ SR

Obdobný vývoj bolo možné sledovať aj v rámci EÚ. Tu v rozhodujúcich krajinách došlo k zníženiu osevných plôch jarného jačmeňa o približne 6%.

28.2.14	Data					Sowing periods 2013 crop							
	11/12	12/13	13/14	diff.% n-1	diff.% n-2	%sown 16.2.13	%sown 26.2.13	%sown 15.3.13	%sown 31.3.13	%sown 15.4.13	%sown 30.4.13	%sown 15.5.13	%sown 31.5.13
Spain :	2 290 300	2 276 200	2 367 200	4%	3%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Poland :	788 100	1 008 500	603 900	-40%	-23%	0%	0%	0%	0%	5%	100%	100%	100%
Germany* :	420 500	587 700	360 800	-39%	-14%	0%	0%	6%	25%	65%	100%	100%	100%
Denmark* :	473 200	621 600	580 300	-7%	23%	0%	0%	0%	2%	25%	85%	100%	100%
Finland :	432 000	451 200	496 300	10%	15%	2%	0%	0%	0%	0%	0%	30%	100%
U.K.* :	611 000	617 000	903 000	46%	48%	0%	3%	30%	60%	90%	100%	100%	100%
France* :	492 905	692 159	495 812	-28%	1%	5%	20%	65%	90%	100%	100%	100%	100%
Sweden :	308 840	359 900	373 800	4%	21%	0%	0%	0%	0%	50%	65%	100%	100%
Czech Rep.* :	271 972	284 326	242 727	-15%	-11%	0%	0%	3%	3%	40%	98%	100%	100%
Lithuania :	250 100	211 000	201 300	-5%	-20%	0%	0%	0%	0%	0%	10%	90%	100%
Slovakia :	120 511	129 463	104 675	-19%	-13%	0%	0%	20%	55%	65%	95%	100%	100%
Hungary :	102 500	99 400	68 700	-31%	-33%	0%	0%	10%	12%	43%	100%	100%	100%
Ireland :	144 700	151 800	181 200	19%	25%	0%	0%	0%	5%	90%	100%	100%	100%
Austria :	74 718	72 466	64 100	-12%	-14%	0%	0%	3%	4%	80%	100%	100%	100%
Estonia :	118 000	108 700	131 200	21%	11%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	50%	100%
Latvia :	92 300	83 600	81 400	-3%	-12%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	75%	100%
Benelux :	34 500	28 500	28 000	-2%	-19%	0%	0%	0%	25%	85%	100%	100%	100%
Italy :	25 000	25 000	26 000	4%	4%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Romania :	153 000	142 100	152 300	7%	0%	0%	0%	10%	65%	90%	100%	100%	100%
Bulgaria :	5 500	4 200	5 000	19%	-9%	0%	0%	15%	100%	100%	100%	100%	100%
Croatia :	7 800	8 400	4 600	-45%	-41%	0%	50%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
TOTAL :	7 217 446	7 963 214	7 472 314	-6%	4%	32.49%	33.75%	41.03%	49.29%	65.28%	85.04%	93.93%	100%
Key countries*	2 269 577	2 802 785	2 582 570	8%	14%	16.2%	14.8%	15.2%	15.2%	26.4%	26.1%	30%	30%

Tabuľka: ÚDAJE o zberových plochách jarného jačmeňa v EÚ v rokoch 2011 – 2013

Aj napriek avizovanému zníženiu osevných plôch jačmeňa nielen u nás, ale i v EÚ a vo svete sa postupne od začiatku roka 2013 priemerné ceny producentov obilnín znižovali. Príčinou boli priaznivé klimatické podmienky a prichádzajúce prvé odhady úrod.

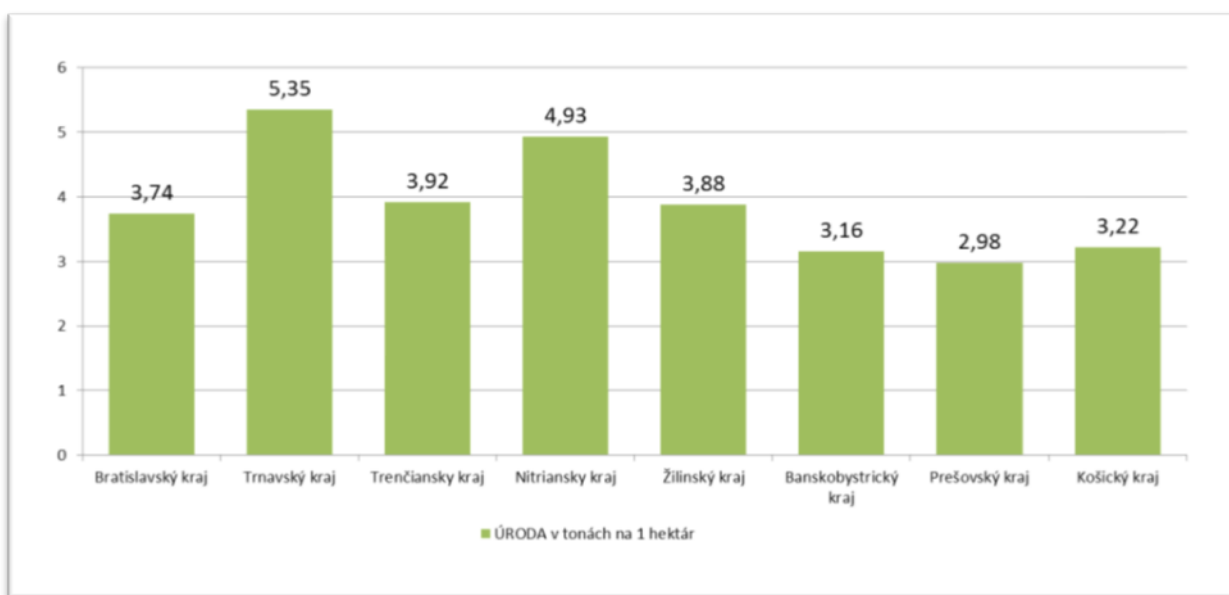

Graf: Vývoj ceny sladovníckeho jačmeňa na burze vo Francúzsku úroda 2013

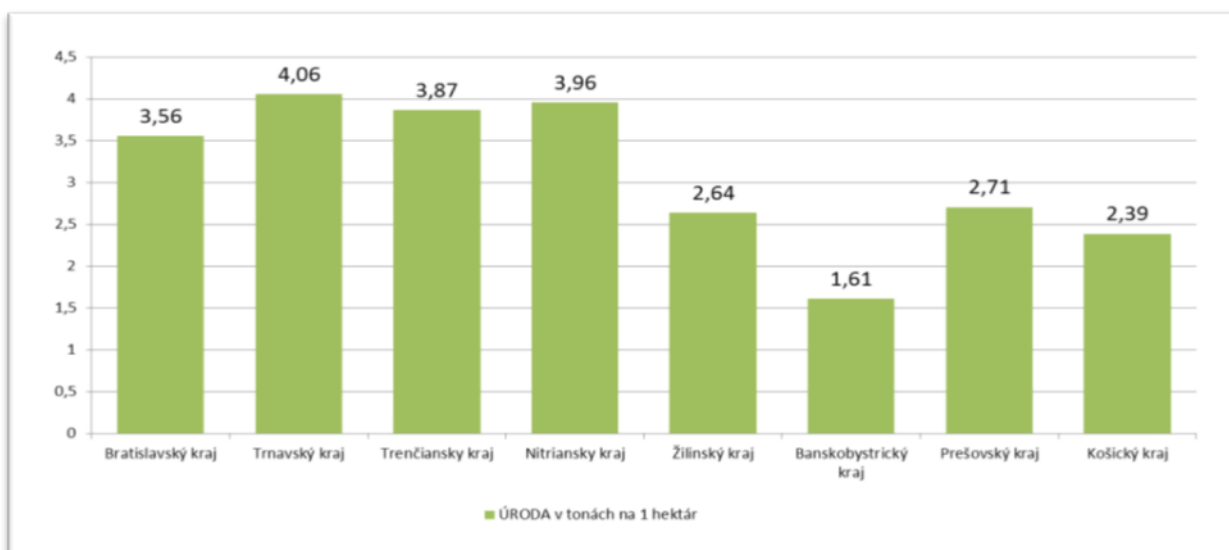
Na jeseň 2013 bola na Slovensku osiata plocha ozimného jačmeňa 17 747,1 ha a jarného 104 674,7 ha. na ploche nižšej o cca. 18% ako v roku 2012.

Prvotnou príčinou daného zníženia osevných plôch predovšetkým na jar bola niekoľkokrát opakovaná snehová nádielka. Tak prišlo k spomaleniu, či k úplnému zastaveniu jarných prác.

Približne len tretina z očakávaného množstva bola zasiata v agrotechnickom termíne, pričom aj viaceré realizované osevy sa uskutočnili na hranici agrotechnického termínu. Mnohí pestovatelia už nechceli riskovať neskorý termín sejby, a tak uprednostnili iné plodiny ako sú kukurica, príp. slnečnica. Neskorá sejba sa podpísala aj pod finálne úrody predovšetkým na východe Slovenska, kde sme zaznamenali najnižšie výnosy v rámci celého Slovenska.

Graf: Úroda ozimného jačmeňa v tonách na hektár, úroda 2013 na Slovensku

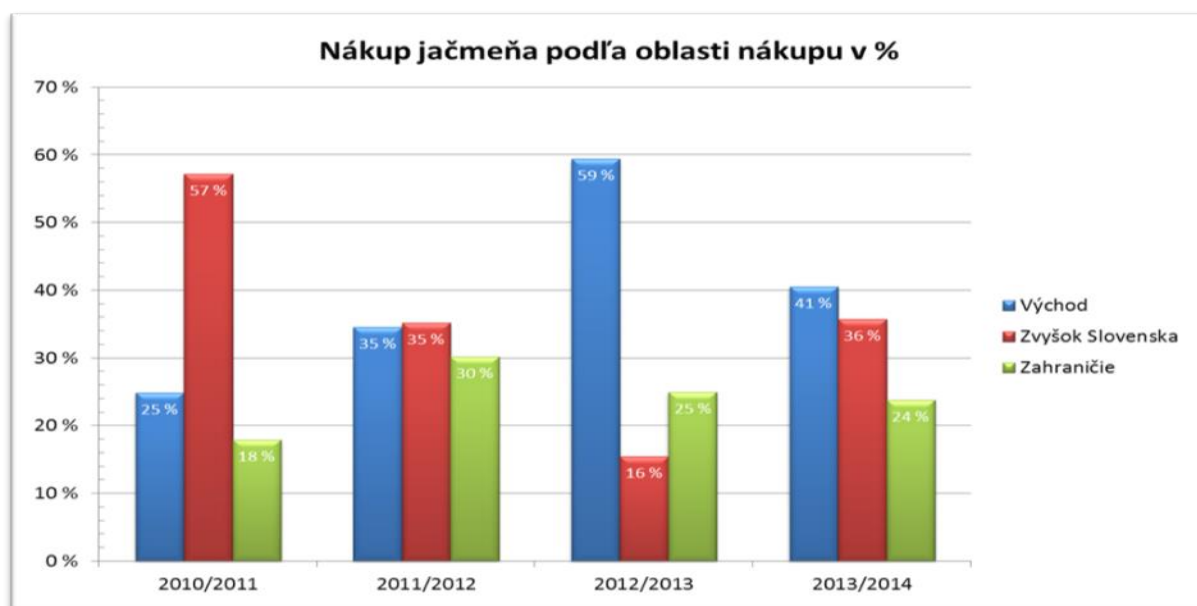
Graf: Úroda jarného jačmeňa v tonách na hektár, úroda 2013 na Slovensku

Nákup vstupnej suroviny v roku 2013

Naša spoločnosť aj v roku 2013 na základe všeobecných očakávaní a trendu vývoja opätovne pristúpila k uzatváraniu kontraktov na dodávky sladovníckeho jačmeňa z úrody 2013. Cieľom je minimalizovať riziká z cenového vývoja jačmeňa na trhu, ako aj môcť začať rokovania o dodávkach sladu z novej úrody v dostatočnom časovom predstihu práve na základe predbežných kalkulácií. Už každoročne je cieľom Sladovne zabezpečiť zmluvne minimálne 50 % potreby v danom roku pred žatvou t.j. cca 15 -18 tis. ton. Kontraktácia sa uskutočnila podľa predpokladov.

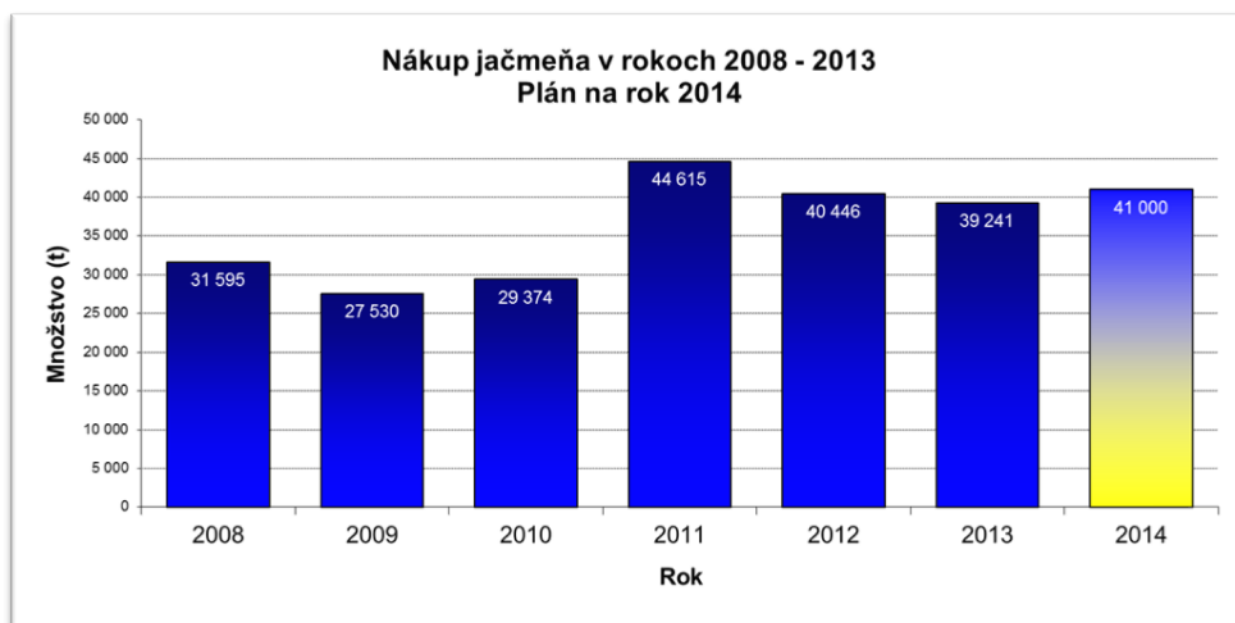
Naša spoločnosť zahájila nákup sladovníckeho jačmeňa z novej úrody 01.07.2013 (v roku 2012 – 31.07.), takmer o mesiac skôr ako v roku 2012.

Celkovo sme nakúpili v prebiehajúcej kampani 36.925 ton jačmeňa, z čoho 41% jačmeňa bolo nakúpených na východe Slovenska. Zvyšná potreba jačmeňa bola zabezpečená nákupom na západe Slovenska a v zahraničí.

Graf: Nákup sladovníckeho jačmeňa spoločnosťou Sladovňa v hospodárskom roku 2013/2014

Rok 2013 bol rozdielny z hľadiska územného rozloženia nakupovaného jačmeňa. Na východe Slovenska sme zaznamenali mimoriadne nízke úrody a boli sme nútení opätovne zvýšiť podiel nákupov na západnom Slovensku a v zahraničí.

Graf: Nákup sladovníckeho jačmeňa v rokoch 2008 – 2013, plán na rok 2014

Spoločnosť pri plánovanom trvalom zvýšení produkcie bude do budúcnosti už štandardne musieť zabezpečiť jačmeň v minimálnom objeme 38.000 – 41.000 ton sladovníckeho jačmeňa ročne.

Očakávaný vývoj cien v roku 2014

Na jeseň 2013 bol na Slovensku ozimný jačmeň vysiaty na ploche 26.500 ha, takmer o 33 % vyššej ako v roku 2012.

Podľa dostupných údajov bol jačmeň jarný zasiaty na ploche cca. 100.000 ha, na ploche nižšej o cca. 4,5 % nižšej ako v roku 2012.

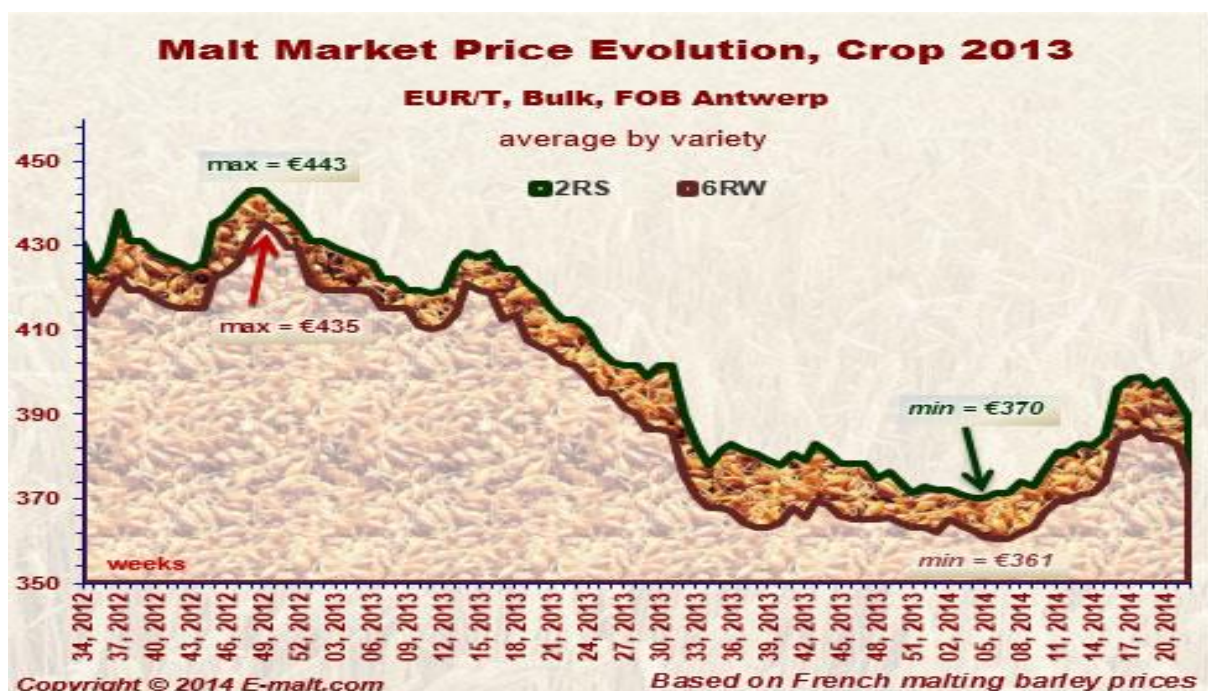
Aj z uvedených štatistík je možné badať nastupujúci trend pestovania a zvyšovania osevných plôch ozimného jačmeňa. Aj to je jeden zo spôsobov ako zachovať potrebnú plochu pre pestovanie jačmeňa pre sladovnícky priemysel.

Jar 2014 bola z hľadiska podmienok na sejbu jarného jačmeňa optimálna a v porovnaní s rokom 2013 boli všetky jačmene zasiate v agrotechnickom termíne. Rovnako nasledovné mesiace znamenali pre obilniny všeobecne výnimočne vhodné podmienky. Pokiaľ nedôjde k výnimočným klimatickým zvratom, tak očakávame dobrú úrodu a pokles cien v porovnaní s rokmi 2012 – 2013.

Pozitívom novej úrody však môže byť opätovné zvýšenie podielu nákupu jačmeňa „pod komínom“, kde očakávame jeho navýšenie až na úroveň 75%. Tak by sme mohli dosiahnuť zníženie prepravných nákladov potrebných vynaložiť na dovoz jačmeňa.

Situácia na trhu so sladom v roku 2013

Situácia na trhu so sladom kopírovala s určitým oneskorením cenový vývoj sladovníckeho jačmeňa.

Graf: Vývoj ceny sladu na burze v Antverpách, Belgicko, úroda 2013

Zdroj: www.e-malt.com

Významný vplyv na obchod so sladom v Európe v I. polroku 2013 mala predovšetkým kvalita jačmeňa úrody 2012, kde pretrvávali obavy o zabezpečenie dostatočného množstva kvalitného tovaru. Postupne s prichádzajúcimi pozitívnymi správami o novej úrode 2013 dochádzalo k prepadu cien.

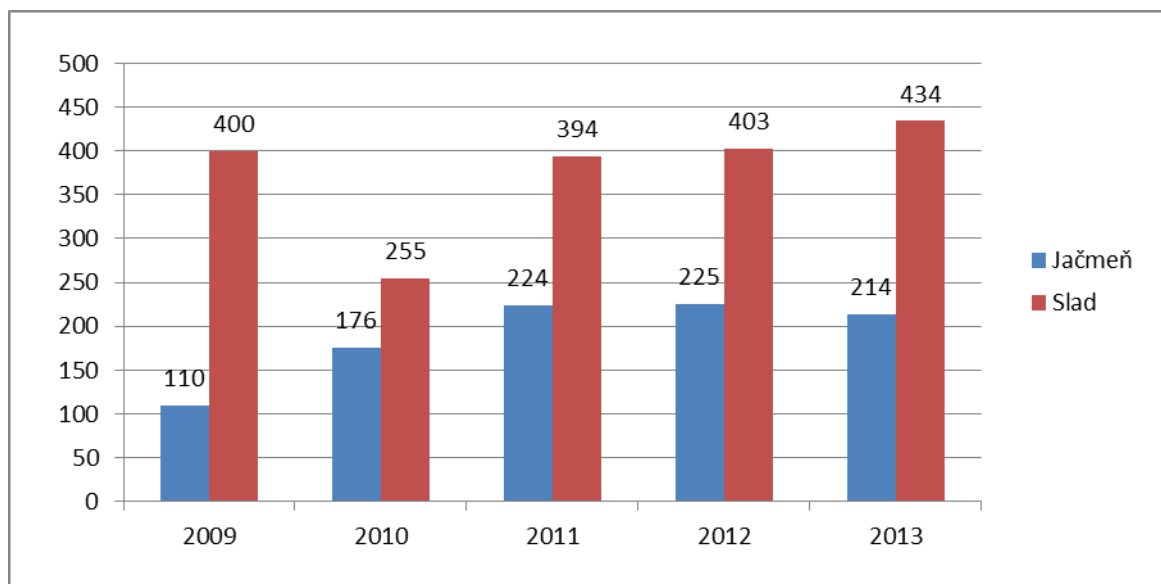
Naša spoločnosť mala už koncom roka 2012 uzatvorené rozhodujúce kontrakty na predaj sladu v roku 2013. Spoločnosť zabezpečila odbyt svojej produkcie v dobrých predajných cenách v čase, kedy prevládali obavy na trhu. Tak sa nám podarilo zrealizovať predaj v podstatne lepších cenách, ako sa neskôr na trhu vyvinuli.

Graf: Predaj sladu spoločnosti Sladovňa v rokoch 2009 – 2013, plán na rok 2014

Priemerná nákupná cena jačmeňa v r. 2013 dosiahla 214,- EUR/t, celkovo teda klesla o viac ako 5 %. Priemerná predajná cena sladu bola v roku 2013 na úrovni 434,- EUR/t, čím oproti minulému roku stúpla o 7,7%.

Vývoj priemerných cien jačmeňa a sladu v EUR/t v rokoch 2009 – 2013

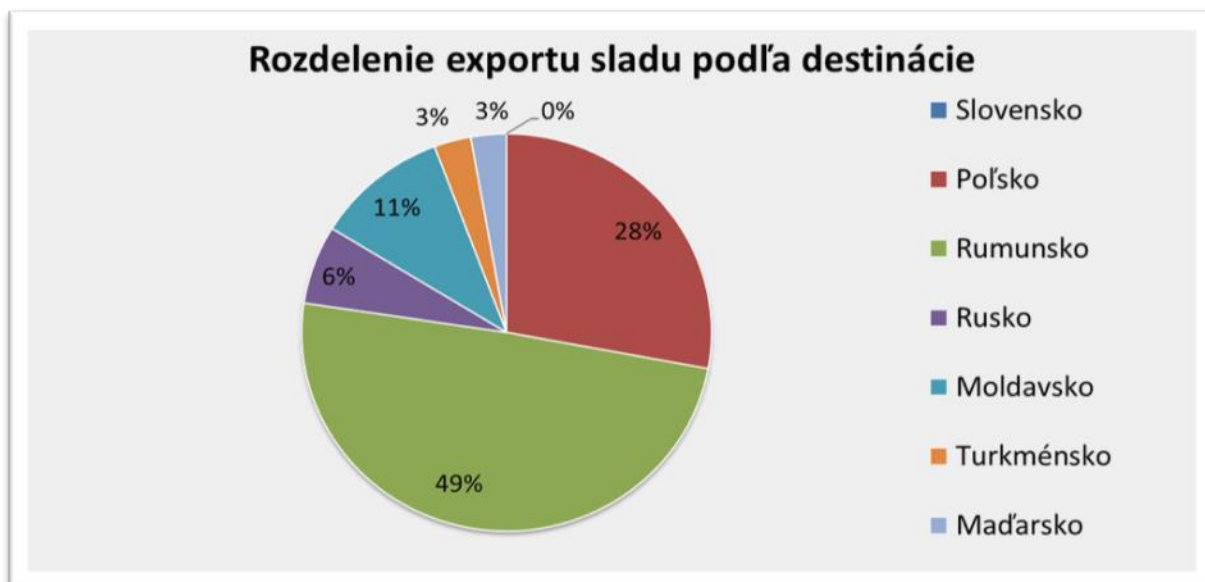

Graf: Priemerné ceny sladu a jačmeňa v rokoch 2009 - 2013

Ako je možné vidieť, ceny jačmeňa sú v posledných rokoch pomerne stabilizované a držia sa na pomerne vysokej úrovni. Pre rok 2014 očakávame cenu jačmeňa na úrovni cca. 200,- E/t a predajná cena by mala byť na úrovni cca 380,- E/t.

Predajná stratégia Sladovne v roku 2013

Predajná stratégia Sladovne spočíva vo viacerých rozhodujúcich odberateľských teritóriách. V roku 2013 bol predaj rozložený do štátov Rumunska, Poľska, Moldavska, Ruska, pričom menšie množstvá boli dodané do Maďarska, Turkménska a Abcházka.

Graf: Rozdelenie exportu spoločnosti podľa krajín

Spoločnosť Sladovňa v roku 2013 expedovala svoju produkciu medzi 24 odberateľov v celkovom objeme 28.007 ton. Takmer 80% produkcie smeruje každoročne stabilným odberateľom a len zvyšné množstvo je umiestňované novým partnerom. Podarilo sa dosiahnuť želanú diverzifikáciu v odberateľskom portfóliu a stabilizovať odbyt na úrovni objemu produkcie.

Objem (t)	0 - 100	100 - 1000	>1000	Spolu
Počet partnerov podľa expedovaného množstva	10	8	6	24
Podiel	42%	33%	25%	100%

Odberatelia sladu podľa objemu expedovaného sladu v r. 2013

Aj pre rok 2014 má naša spoločnosť uzatvorené kontrakty na úrovni takmer 90 % ročného plánovaného odbytu. Zvyšná časť bude umiestňovaná ako testovacie množstvo pre nové pivovary, príp. v prípade potreby pre jednotlivých zmluvných partnerov.

Naša spoločnosť získala v roku 2013 certifikáciu pre dodávky do ďalšej skupiny v rámci veľkej štvorky a aj tým sme si posilnili svoju pozíciu na trhu a značne rozšírili svoje možnosti odbytu.

Východisková situácia v oblasti predaja na rok 2014 je stabilná. Pevne veríme, že aj tento rok bude rokom stabilného predaja a hľadania rezerv v podobe znižovania výrobných nákladov a tak posilňovania pozície našej spoločnosti na trhu v rámci Slovenska, ale aj Európy.

Ekonomická situácia spoločnosti

Vedenie spoločnosti Sladovňa a.s. Michalovce odsúhlasilo v priebehu r. 2013 nasledovné upravené plány výroby, nákupu a predaja :

-	plán výroby sladu	-	30 000 t
-	plán predaja sladu	-	30 000 t
-	plán nákupu jačmeňa	-	36 000 t
-	plán hospodárskeho výsledku (pred zdanením)	-	600 000 €

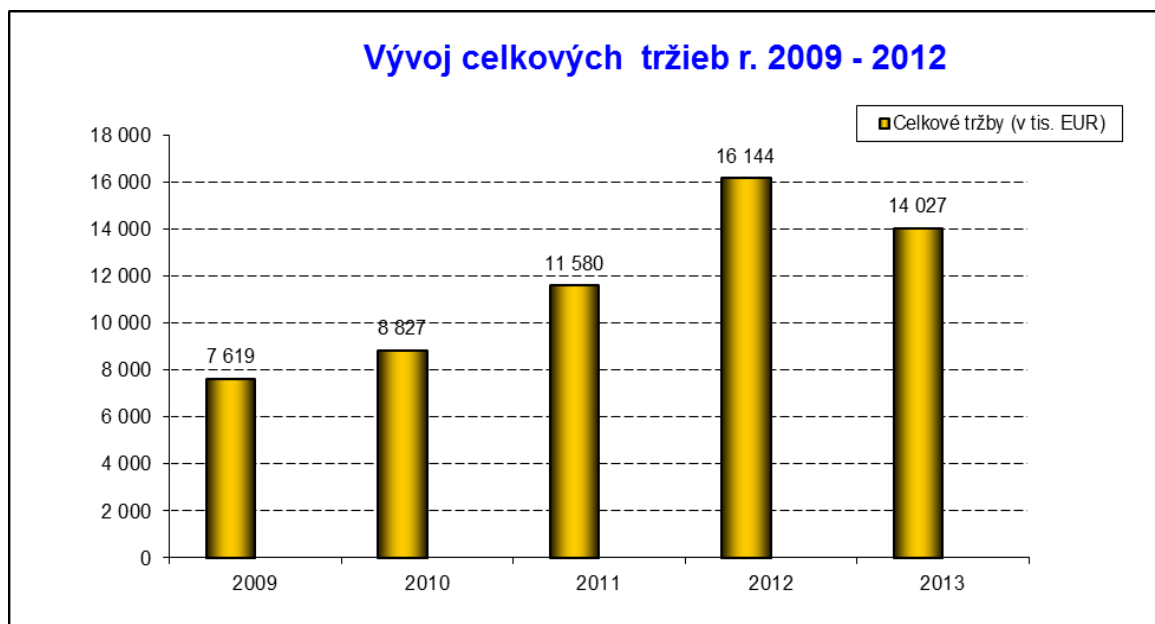
Počas r. 2013 Sladovňa a.s. Michalovce naďalej pokračovala v nepretržitej výrobnej prevádzke s výnimkou pravidelnej letnej odstávky. Počas výroby sa kládol dôraz na maximálne využívanie výrobných kapacít, úsporu energie a čo najlepšie využitie základnej suroviny – sladovníckeho jačmeňa, ktorý predstavuje najvýznamnejšiu položku výrobných nákladov. Počas roka sa pravidelne sledovali a vyhodnocovali spracovateľské a výrobné náklady, ako aj dôsledné dodržiavanie plánov.

Sladovňa v uplynulom roku vyprodukovala 30 622t sladu, čím mierne prekročila plán výroby. Od r. 2009 priebežne bez ďalších investícií do rozšírenia výroby a potreby zvyšovania počtu zamestnancov stúpala objem ročnej výroby, čím sa znížili spracovateľské náklady.

Objem výroby sa odvíjal od predaja, ktorý v r. 2013 dosiahol 28 007t (plnenie plánu na 93 %). Dôvodom nenaplnenia plánu predaja bola požiadavka nášho stáleho odberateľa, ktorý požiadal o presunutie termínu dodania sladu na r. 2014, čo sa v priebehu prvého štvrťroka 2014 aj uskutočnilo. Firma predávala slad v r. 2013 za veľmi priaznivé ceny, čo sa odrazilo na výške hospodárskeho výsledku. Zakontrahovaný objem predaja sladu presunutý na r. 2014 bol dohodnutý za výhodné ceny, a preto sme požiadavku odberateľa akceptovali.

Celkové tržby v dôsledku nižšieho objemu predaja v porovnaní s predchádzajúcim rokom klesli. Predaj sladu bol v hmotnostnom vyjadrení medziročne nižší o cca 16%. Pokles v objeme tržieb za predaj vlastných výrobkov čiastočne kompenzovali vyššie predajné ceny sladu. Tržby za vlastné výrobky a služby preto klesli o 11,4%, celkové tržby o 13,1%. Podiel exportu na tržbách za predaj sladu bol takmer 100 %-ný, pričom kladne treba hodnotiť fakt, že predaj sladu bol diverzifikovaný do

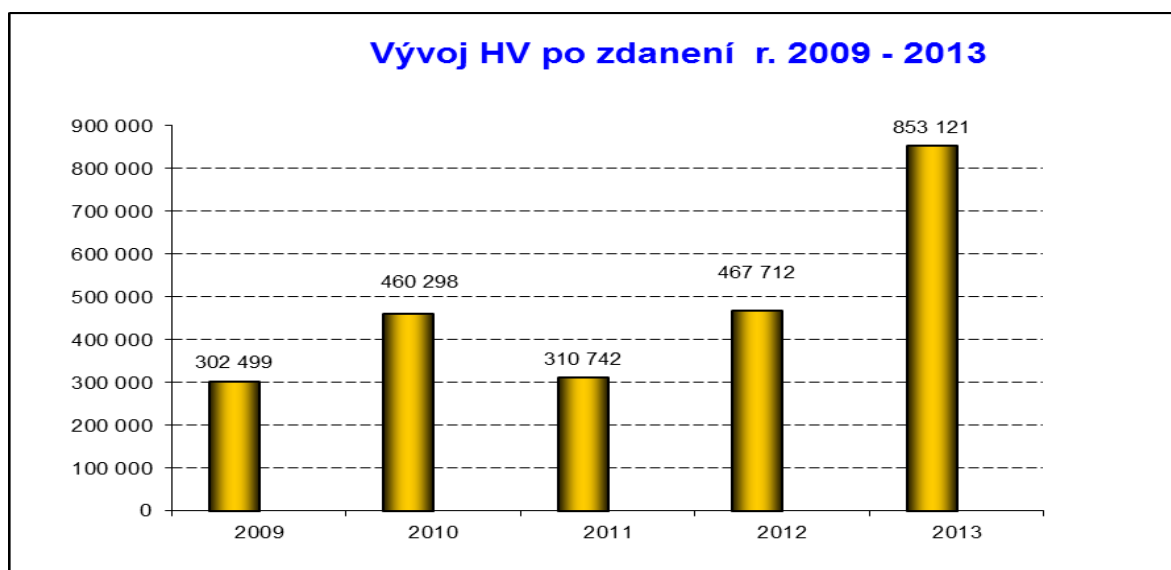
niekoľkých krajín a rovnomerne rozložený medzi viacerých obchodných partnerov.

Nezanedbateľný je aj podiel tržieb z predaja tovaru na celkových tržbách, ktorý v r. 2013 predstavoval sumu 826 854 EUR (cca 6%). Ide o tržby za obchodovanie s poľnohospodárskymi komoditami, ktoré sa v posledných dvoch rokoch výrazne zvýšili a predstavujú ďalší potenciál rastu pre firmu. Obchodná marža sa stáva prirodzenou súčasťou plánovaného hospodárskeho výsledku pre nasledujúce roky.

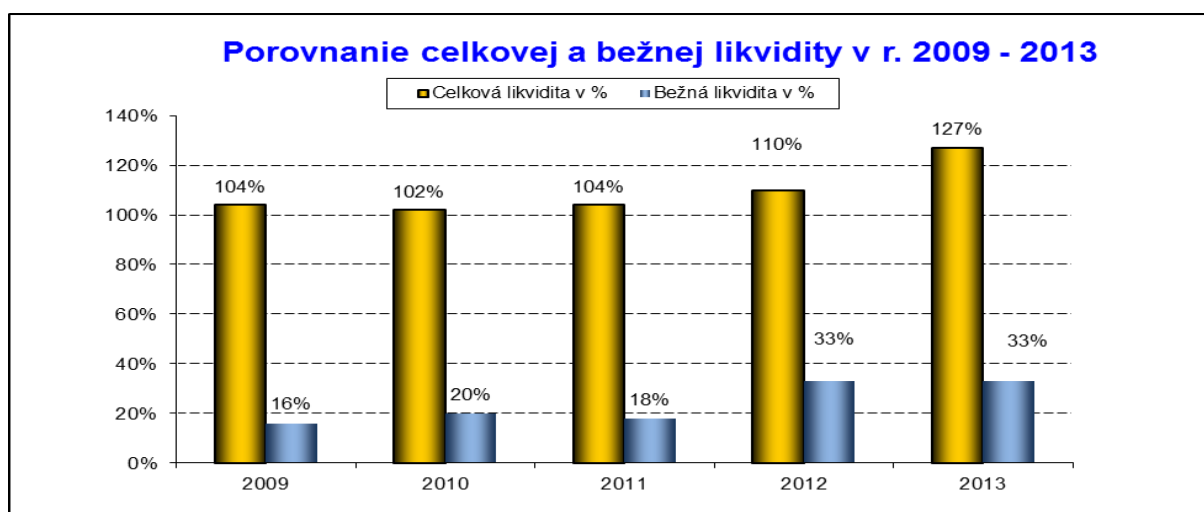
Vďaka dobre nastavenej obchodnej politike spoločnosť dokázala v r. 2013 aj pri nižších objemoch tržieb vyprodukovať veľmi priaznivý hospodársky výsledok. Hospodársky výsledok k 31.12.2013 vykázala firma vo výške 1 124 867 EUR pred zdanením, čím vysoko prekročila plán (plnenie na 187%!). Tento ukazovateľ je najvyšší za posledných päť rokov. To isté platí aj o výške hospodárskeho výsledku po zdanení. Pridaná hodnota tak vzrástla o 28 %.

Prehľad vývoja hospodárskeho výsledku po zdanení :

Zvýšil sa podiel upraveného vlastného imania z 31,5 na 38,9 %, čo svedčí o schopnosti majiteľa podieľať sa na financovaní aktív firmy. Zároveň klesol podiel finančnej zadlženosti, čiže podielu bankových úverov a výpomocí na financovaní firmy z 33,4 na 26,6 %. Pozitívom je aj zvýšená rentabilita aktív z prevádzkového Cash Flow z 3 % v r. 2012 na 13% v r. 2013.

Priaznivo možno hodnotiť postupné zvyšovanie celkovej likvidity ako ukazovateľa platobnej pohotovosti podniku zo 104 % v r. 2011 na 127 % v r. 2013, ako aj zlepšenie bežnej likvidity firmy.

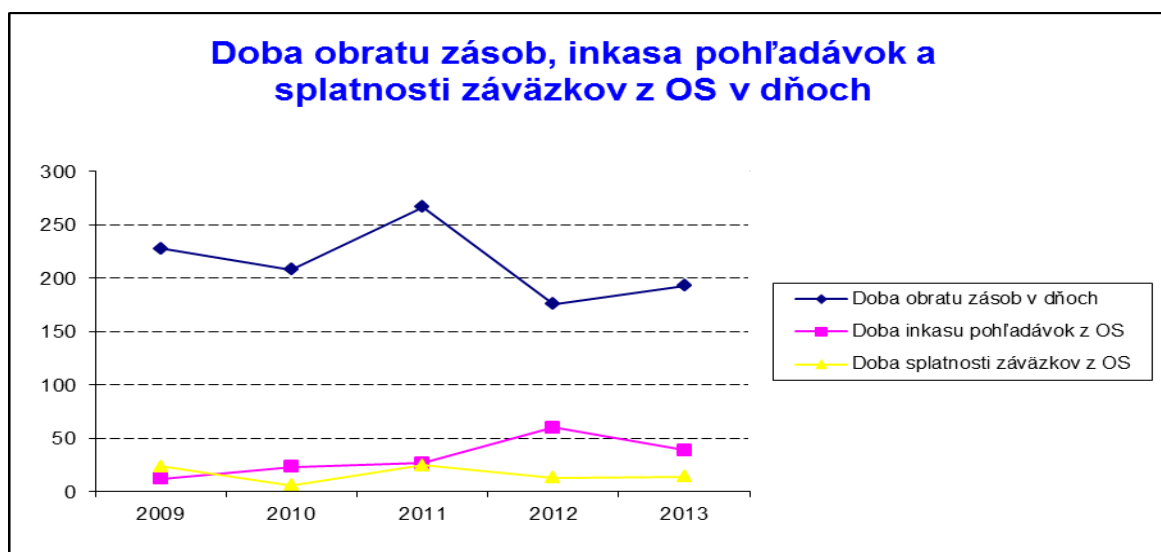

Pri predaji sa firma prispôbovala požiadavkám zo strany odberateľov aj konkurencie, nakoľko predaj sladu podlieha sezónnosti.

Počas zimných mesiacov v čase nižšieho predaja bolo potrebné zvládnuť dlhšiu dobu obratu zásob a viazať financie vo vyšších zásobách skladu až do momentu oživenia predaja v jarých a letných mesiacoch. S cieľom zabezpečiť dostatočné množstvo jačmeňa vo výhodných cenách bolo potrebné prefinancovať zásoby tejto komodity, ktoré vo veľkých množstvách nakúpila firma po zahájení kampane. Aj napriek predĺženiu doby obratu zásob na 193 dní /176 dní v r. 2012/ možno túto stratégiu nákupu z dlhodobého hľadiska hodnotiť pozitívne.

Pokiaľ ide o lehotu splatnosti faktúr, menší odberatelia boli ochotní akceptovať aj kratšie lehoty, resp. pristúpiť na zálohové platby. Veľkí odberatelia – spravidla nadnárodné spoločnosti už štandardne požadujú 60 až 90-dňové lehoty, ktoré firma u dlhoročných partnerov akceptovala. Obchody boli v mnohých prípadoch istené zmenkami. Štandardné boli 30-dňové lehoty. S odberateľmi má firma dlhoročné korektné vzťahy, aj vďaka ktorým nemala problémy s uhrádzaním pohľadávok. Tomu pomáhal aj pravidelný monitoring a audity obchodných partnerov. V r. 2013 sa podarilo znížiť lehotu inkasa pohľadávok z obch. styku zo 60 dní v r. 2012 na 39 dní.

Na druhej strane dodávateľia jačmeňa si uvedomujú, že dopyt po ich surovine je veľký, čo výrazne vplýva na výšku ceny a platobné podmienky. V mnohých prípadoch dodávateľia požadujú pomerne krátke lehoty splatnosti. Štandardná lehota splatnosti dodávateľských zmlúv je 30 dní. U partnerov, s ktorými Sladovňa rokovala v čase žatvy, resp. neskôr, bola lehota 14 dní aj menej. V prípade nových partnerov sa vyskytli aj požiadavky na zálohové platby, ktoré Sladovňa a.s. akceptovala, ak chcela dokúpiť potrebné množstvá. Lehota splatnosti záväzkov z obch. styku sa zmenila minimálne – z 13 dní v r. 2012 na 14 dní v r. 2013.

Obratový cyklus peňazí :

Doba obratu zásob	193 dní
+ Doba inkasa pohľadávok	39 dní

= Prevádzkový cyklus 232 dní

-Doba splatnosti záväzkov	14 dní
---------------------------	--------

= Peňažný cyklus 218 dní

Z uvedeného vyplýva, že obratový cyklus peňazí bol pomerne dlhý, avšak z hľadiska sezónnosti nákupu a predaja, ako aj zakontrahovaných cenových a platobných podmienok bol odôvodnený a potrebný.

Sladovňa a.s. Michalovce má vybudovanú stabilnú sieť dodávateľov a odberateľov, priebežne plní plány výroby, nákupu a predaja a dokáže každoročne produkovať primeraný zisk. Je to silná, bonitná firma s dobrou platobnou morálkou a nízkym dodávateľským rizikom.

Investičná oblasť

Sladovňa a.s. Michalovce v rokoch 2005 - 2011 významne investovala do rekonštrukcie a modernizácie výroby sladu, príjmu a skladovania obilia (viac než 7 mil. EUR), pričom efektívne využívala aj dotácie z eurofondov. V nasledujúcich rokoch sa potvrdila efektívnosť realizovaných investícií do technológie sladovne a skladovacích kapacít, čo sa následne prejavilo vo zvýšení výroby, predaja, ako aj úspor materiálu a energií.

V období rokov 2012-2013 neboli zverejnené nové výzvy k podávaniu projektov a získania dotácií z EÚ, ktoré sú významným zdrojom finančnej pomoci. Z tohto dôvodu sa Sladovňa a.s. v r. 2013 pri schvaľovaní plánu opráv a investícií zameriavala skôr na lepšie využitie už obstaraného investičného majetku a na doplnenie technického a prístrojového vybavenia prevádzky spoločnosti. Finančné prostriedky smerovali predovšetkým do opráv strojov, budov a stavieb. (Uskutočnili sa opravy leštičiek a odkličovačky, oprava kanalizácie pod posuvnými hromadami, maľby stien a stropov pri granulovacej linke, oprava stropov v strojovni ventilátorov pre posuvné hromady, výmena snímačov teplôt v silách, ...) Celkovo bolo do opráv investovaných 79 007 EUR.

Investičný majetok bol obstaraný v sume 23 258 EUR. Financie smerovali predovšetkým do nákupu nových laboratórnych prístrojov zameraných na zvýšenie zdravotnej bezpečnosti produkcie (skener - prístroj na stanovenie mykotoxínov – cudzorodých látok v zrne rýchlou, skriningovou metódou, ako aj inkubátor – prístroj na stanovenie klíčivosti jačmeňa a zistenia prítomnosti fuzárií v zrne).

V novembri 2013 firma splnila požiadavky ISO noriem na riadenie kvality a HACCP : EN ISO 22000 : 2005 a 14001 : 2004. Ide o normy zamerané na systém manažovania bezpečnosti potravín a systém manažovania environmentu, čím sa naplnila filozofia firmy vyrábať zdravotne bezchybný výrobok a chrániť a rozvíjať životné prostredie.

Výška preinvestovaných peňazí v EUR :

	2009	2010	2011	2012	2013
Obst.investície	893 742	1 062 968	942 000	29 454	23 258
Bežné opravy	542 569	138 155	265 514	205 539	79 007

V rokoch 2015 až 2020 firma uvažuje o zásadnej investícii, ktorá sa bude týkať komplexnej rekonštrukcie posuvných hromád (hlavnej výrobnéj linky) a rozšírenia skladovacích kapacít o cca 10 000t obilia, pričom počíta aj s finančnou pomocou z nového operačného programu.

Spokojní a stabilní zamestnanci – predpoklad úspešnosti firmy

Sladovňa a.s. Michalovce pôsobí v kraji, kde je jedna z najvyšších mier nezamestnanosti (17,23%), a kde bežne pôsobia firmy vyplácajúce svojim zamestnancom minimálne, resp. podpriemerné mzdy. Sladovňa a.s. nevyužíva túto skutočnosť - svojich zamestnancov si váži a adekvátne tomu oceňuje ich úsilie kolektívne sa podieľať na úspechu a budovaní firmy. Aj vďaka korektnému prístupu k zamestnancom a vytváraniu čo najlepších podmienok k výkonu práce nemá problémy s fluktuáciou či absenciami.

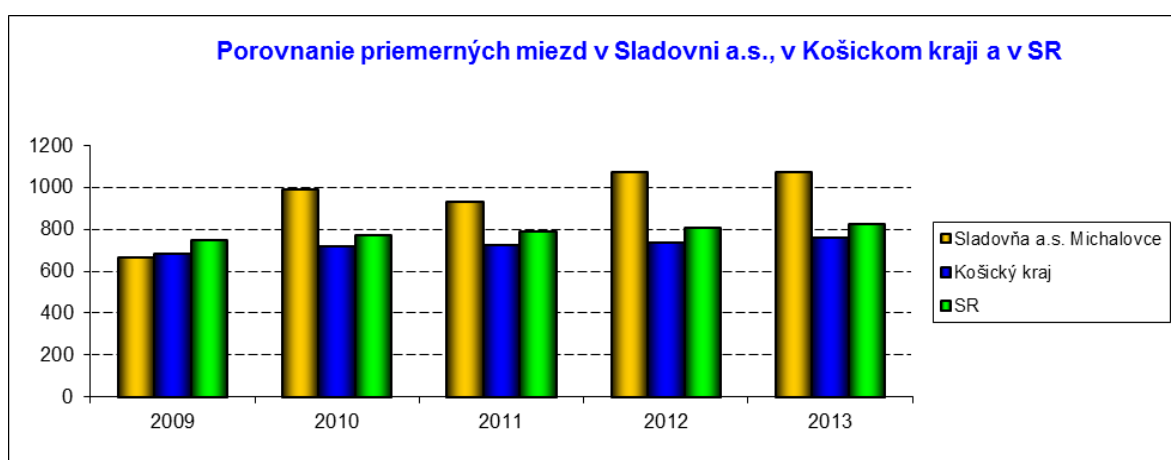
K 31.12.2013 pracovalo vo firme 44 pracovníkov v riadnom pracovnom pomere a 1 pracovník na dohodu. Zo 44 pracovníkov 27 z nich pracuje v spoločnosti 10 a viac rokov, ostatní v priemere 5 rokov. Takmer 30 % (!) z nich je vysokoškolsky vzdelaných a jazykovo veľmi dobre vybavených. Veľká časť manuálne pracujúcich zamestnancov má ukončené stredoškolské vzdelanie s maturitou. Pri prijímaní nových pracovníkov firma kladie dôraz na vzdelanie, prax, skúsenosti, ale z dôvodu zastupiteľnosti aj na iné zručnosti, ktoré priamo nesúvisia s požiadavkami na dané miesto.

Všetci zamestnanci sú pravidelne informovaní o dianí vo firme, čo umožňuje operatívne riešiť vzniknuté problémy. Aktívne sa podieľajú na hľadaní rezerv v nákladoch, na čom sú aj priamo zainteresovaní.

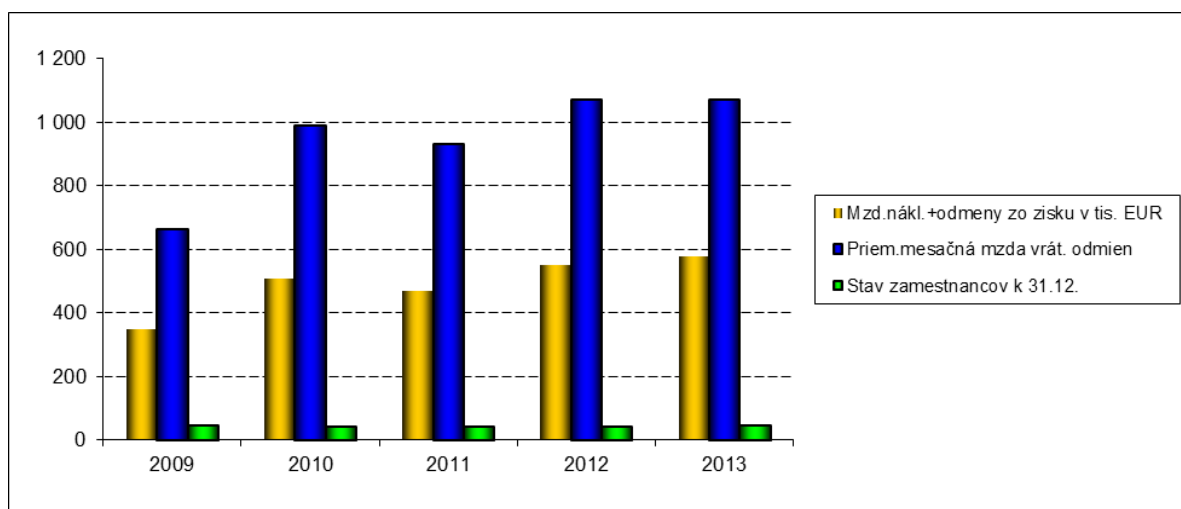
Vedenie firmy oceňuje kvality svojich pracovníkov a okrem štandardných mzdových prostriedkov im poskytuje rôzne peňažné aj nepeňažné príspevky. K dispozícii majú relaxačné a športové centrum a rekreačné chatky na Zemplínskej Šírave. Firma každoročne organizuje Deň otvorených dverí spojený s akciou MDD, poskytuje finančné odmeny na konci roka, narodeninové príspevky a príspevky pri príležitosti životného jubilea, MDŽ, ... Pozornosť venuje spoločnosť zdraviu a bezpečnosti pracovníkov. V minulom roku priebežne zabezpečovala preventívnu zdravotnú starostlivosť, lekárske prehliadky, pitný režim, ako aj stravu priamo v areáli firmy. Na starostlivosť o zamestnancov v r. 2013 bolo vynaložených 15 433 EUR.

Z dôvodu splnenia plánu hospodárskeho výsledku pre r. 2013 rozhodol predseda predstavenstva o vyplatení mimoriadnych odmien z fondu odmien, ktoré boli zamestnancom vyplatené v decembri 2013 za ich celoročnú prácu. Priemerná mzda pracovníkov vrátane koncoročných odmien dosiahla sumu 1 072 EUR (!), čím dokonca prekonala nielen výšku priemernej mesačnej mzdy dosiahnutej v Košickom kraji (758 EUR) a v SR (824 EUR), ale aj priemernú mzdu v Bratislavskom kraji (1 049 EUR) /Zdroj údajov : Štatistický úrad SR/.

Porovnanie priemerných miezd v SR, v Košickom kraji a v Sladovni a.s. Michalovce :

Ďalšia tabuľka uvádza prehľad finančných prostriedkov vyplatených pracovníkom za posledných päť rokov.

Podnikateľský zámer na rok 2014

Pri schvaľovaní plánov na r. 2014 vychádzala Sladovňa a.s. zo skutočností r. 2013 a rozhodla sa pokračovať v nastúpenom trende zvýšenej výroby.

Pre r. 2014 schválila spoločnosť nasledovné plány :

*	Plán nákupu jačmeňa	-	41 000 t
*	Plán výroby sladu	-	32 000 t
*	Plán predaja sladu	-	32 000 t
*	Plán hospodárskeho výsledku	-	750 000 €

